

GHID

Implementarea REP pentru baterii și acumulatori

2025

Cuprins

<u>Introducere</u>	03
<u>Ce este REP pentru BA și beneficiile implementării</u>	06
<u>REP BA în legislația națională</u>	10
<u>Identificarea obligațiilor REP pentru producători</u>	13
<u>Practici sustenabile</u>	23
<u>Resurse utile</u>	26

Abrevieri

AM	Agenția de Mediu
APL	Autoritatea Publică Locală
BA	Baterii și Acumulatori
DBA	Deșeuri de Baterii și Acumulatori
IPM	Inspectoratul pentru Protecția Mediului
PO	Plan de Operare
PNGD	Program Național pentru Gestionare Deșeuri 2023-2027
REP	Responsabilitatea Extinsă a Producătorului
SC	Sistem Colectiv
SD	Sistem Depozit
SI	Sistem Individual
SIAMD	Sistem Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor”
SMID	Sistem de management integrat al deșeurilor municipale
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Responsabilitatea Extinsă a Producătorului (REP) pentru baterii și acumulatori (BA) reprezintă un mecanism cheie pentru gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori (DBA) rezultate din plasarea acestor produse pe piață, fiind reglementată în Republica Moldova prin **Hotărârea Guvernului nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori** (intrat în vigoare din 28.02.2021). Conform acestui regulament, începând cu 1 ianuarie 2022, pot plasa pe piață BA numai producătorii înregistrați în Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor REP.

Acest Ghid oferă suport practic agenților economici din Republica Moldova care produc sau importă BA în implementarea eficientă a mecanismul REP în conformitate cu prevederile legale. Ghidul explică obligațiile producătorilor, subliniază avantajele economice, de mediu și sociale ale unei gestionări responsabile și oferă soluții sustenabile pentru a transforma cerințele legislative într-o oportunitate de inovare și dezvoltare.

Ghidul „Implementarea REP pentru baterii și acumulatori” a fost elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea cunoștințelor privind implementarea REP în afaceri”, implementat de A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR cu sprijinul Programului USAID Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA). Responsabilitatea cu privire la conținut nu reflectă neapărat opinia USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Termeni cheie

Aparat echipament electric sau electronic care este alimentat integral sau parțial de baterii ori acumulatori sau poate fi alimentat în acest mod.

Baterie sau acumulator (BA) orice sursă de energie electrică generată prin transformarea directă a energiei chimice și constituită din una sau mai multe celule primare (nereîncărcabile) ori din una sau mai multe celule secundare (reîncărcabile).

Baterie sau acumulator auto baterie sau acumulator destinat să alimenteze sistemele auto de pornire, iluminat ori de aprindere.

Baterie sau acumulator industrial baterie sau acumulator proiectat exclusiv pentru utilizare industrială ori profesională sau folosit în orice tip de vehicul electric.

Baterie sau acumulator portabil baterie, baterie tip „nasture”, grup de baterii sau acumulator care este izolat și poate fi transportat manual și nu este nici baterie sau acumulator industrial, nici baterie sau acumulator auto.

Baterie tip „nasture” baterie sau acumulator portabil, de dimensiune mică și cu formă rotundă, al cărui diametru este mai mare decât înălțimea și care este utilizat în scopuri specifice, cum ar fi: proteze auditive, ceasuri, echipamente portabile mici și ca rezervă de energie.

Deșeu de baterie sau acumulatori (DBA) baterie sau acumulator care constituie deșeu potrivit prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, inclusiv toate componentele, subansamblurile și produsele consumabile, parte integrantă a BA, în momentul în care acestea devin deșeuri.

Distribuitor persoană care furnizează baterii și acumulatori, cu titlu profesional, unui utilizator final.

Termeni cheie

Grup de baterii

set de baterii sau acumulatori care sunt conectați împreună și/ori sunt încapsulați într-un înveliș exterior pentru a forma o unitate completă, pe care utilizatorul final nu intenționează să o separe sau să o deschidă.

Producător

persoană fizică sau juridică care introduce, fabrică, vinde/revinde, indiferent de tehnica de vânzare utilizată, sub propria marcă produse de alți furnizori sau importă ori exportă, cu titlu profesional, în sau din Republica Moldova pentru prima dată BA, inclusiv cei integrați în aparate sau vehicule.

Sistem colectiv

organizație creată de către producători de baterii și acumulatori în scopul preluării și îndeplinirii obligațiilor producătorilor de baterii și acumulatori sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea DBA.

Sistem depozit

sistem prin care cumpărătorul, la cumpărarea unei baterii și/sau a unui acumulator pentru autovehicul, plătește vânzătorului o sumă de bani, care îi este rambursată atunci când bateria și/sau acumulatorul uzat cu electrolitul în el este returnat persoanelor juridice care comercializează baterii și/sau acumulatori pentru autovehicule.

Sistem unul la unul

sistem prin care, la achiziționarea BA, se preia un DBA de tip echivalent, îndeplinind aceleași funcții (sau similare) cu produsul furnizat.

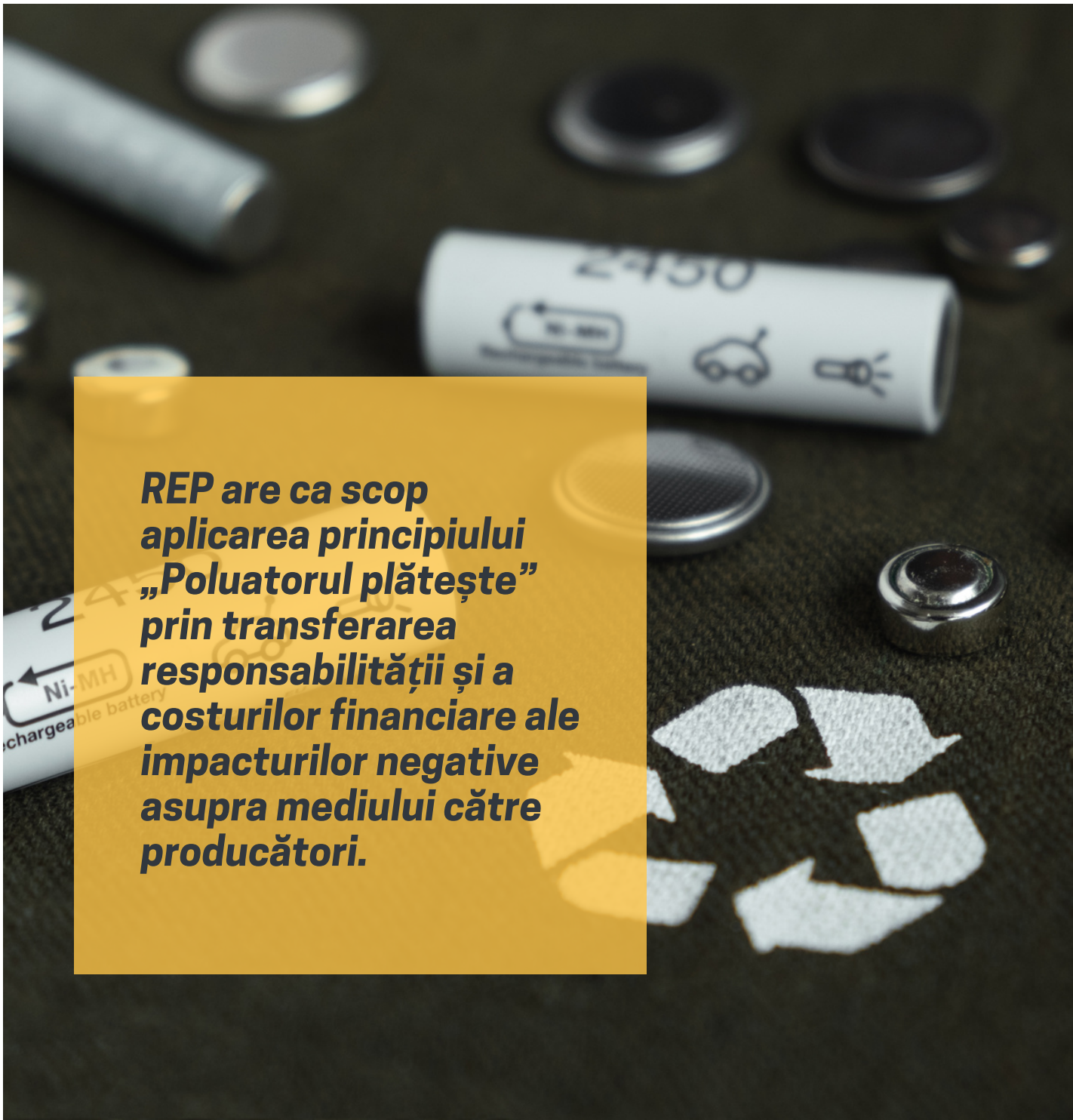
Sistem complementar SMID

sistem dezvoltat în comun cu APL-urile și destinat gestionării deșeurilor generate de utilizarea produselor supuse REP (în particular, echipamente electrice și electronice, **baterii și acumulatori**, ambalaje) pentru asigurarea atingerii țintelor de colectare a deșeurilor

Ținte de colectare pentru un an

procentaj obținut prin împărțirea greutății deșeurilor de baterii portabile și de acumulatori portabili colectați pe parcursul anului respectiv la greutatea medie a bateriilor portabile și acumulatorilor portabili pe care producătorii fie îi vând direct utilizatorilor finali, fie îi livrează unor terți pentru a fi vânduți utilizatorilor finali pe parcursul anului respectiv și al celor 2 ani precedenți.

Ce este REP pentru BA și beneficiile implementării

REP are ca scop aplicarea principiului „Poluatorul plătește” prin transferarea responsabilității și a costurilor financiare ale impacturilor negative asupra mediului către producători.

Ce este REP pentru BA?

În Republica Moldova, REP pentru BA este reglementat prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și H.G. nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori.

*„Responsabilitatea extinsă a producătorului reprezintă totalitatea de obligații de ordin financiar și/sau organizatoric impuse producătorilor, în mod individual sau colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor scoase din uz sau devenite deșeuri.” **

Mecanismul REP are la bază principiul **„poluatorul plătește”** prin transferarea responsabilității și a costurilor financiare ale impacturilor negative asupra mediului către producători cu scopul de a reduce impactul negativ asupra mediului și promova economia circulară prin reutilizare și reciclare.

Figura 1 ilustrează fluxul complet al REP pentru BA și DBA, de la designul produsului până la reciclare și reintroducerea materialelor în procesul de fabricație. În acest proces, producătorul joacă un rol central, fiind responsabil pentru toate etapele, de la proiectare până la gestionarea deșeurilor rezultate.

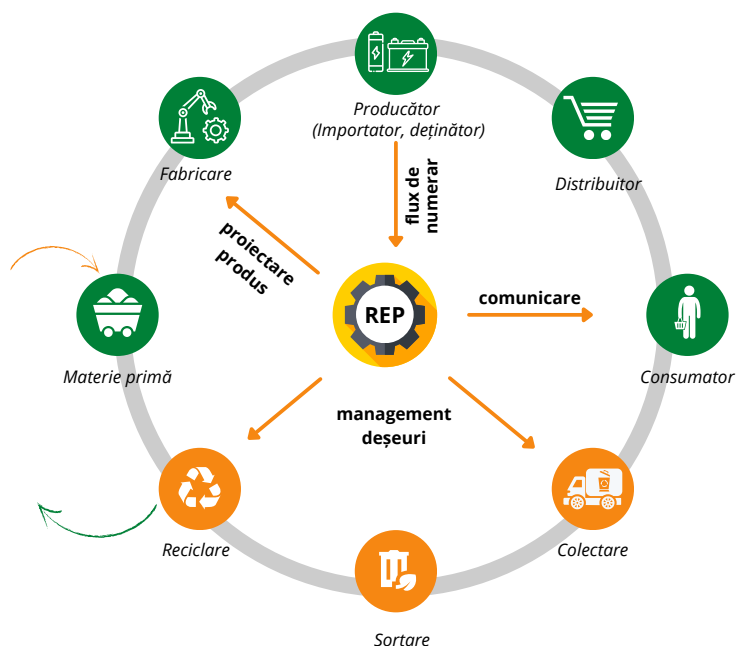

figura 1.
Fluxul REP și gestionarea DBA

Fiecare etapă a mecanismului REP joacă un rol esențial în gestionarea eficientă a DBA și în reducerea impactului acestora asupra mediului:

- **Producătorii/distribuitorii**, care proiectează și plasează pe piață BA și finanțează sistemele de gestionare a DBA;
- **Consumatorii/utilizatorii** de BA, care sunt responsabili să colecteze separat și returneze producătorilor/reciclatorilor DBA generate;
- **Sisteme colective REP**, care din numele producătorilor membri asigură recuperarea DBA și gestionarea conformă a acestora;
- **Colectorii/reciclatorii autorizați**, care asigură colectarea și/sau reciclarea DBA.

** Conform articolului 12, alineatul (2) al Legii nr.209/2016 privind deșeurile*

În Republica Moldova nu există producție locală de baterii și acumulatori, astfel încât toate cantitățile disponibile pe piață provin exclusiv din import. Acestea sunt clasificate conform Nomenclurii Combinate a Mărfurilor în două categorii: codul 8506 (Pile și baterii de pile electrice) și 8507 (Acumulatori electrice). Importurile anuale de baterii și acumulatori sunt în continuă creștere. Întrucât nu există infrastructură locală pentru tratarea DB), acestea sunt exportate în principal către țările vecine, precum România și Ucraina.

La nivel global, se atestă o cerere în creștere de BA, impulsionată de tranziția către vehicule electrice și surse de energie regenerabilă. Se preconizează că această cerere va crește de peste zece ori până în 2030. Creșterea volumului de DBA generate anual reprezintă o provocare semnificativă pentru mediu și sănătatea publică. DBA conțin substanțe toxice, precum plumb, mercur și nichel, care pot polua solul, apa și aerul dacă nu sunt gestionate corespunzător.

**10 mld. de
baterii
alcaline
au fost vândute în anul
2021 la nivel mondial**

Mecanismul REP contribuie semnificativ la reducerea impactului asupra mediului, oferind beneficii pe termen lung prin diminuarea poluării și promovarea economiei circulare prin utilizarea eficientă a resurselor. Implementată în UE în anii 1990, REP a devenit esențial pentru gestionarea sustenabilă a deșeurilor, incluzând ambalaje, vehicule scoase din uz, baterii și echipamente electrice.

La modul practic, REP obligă producătorii să finanțeze și să organizeze colectarea, sortarea și reciclarea BA introduși pe piață, asigurând astfel o gestionare eficientă a deșeurilor și promovând economia circulară.

În anul 2023 a fost aprobat noul **REGULAMENT (UE) 2023/1542 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI** din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii. Noul regulament înlocuiește actuala Directivă privind bateriile din 2006 (transpusă în H.G. nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea BA și a DBA) și stabilește cerințe privind sfârșitul ciclului de viață, inclusiv obiective și obligații de colectare, obiective privind recuperarea materialelor și REP.

Regulamentul prevede, de asemenea, noi cerințe privind etichetarea și informarea consumatorilor, inclusiv detalii despre compoziția bateriilor și acumulatorilor, conținutul reciclat, precum și introducerea unui „**pașaport pentru baterie**” electronic și a unui cod QR pentru acces rapid la informațiile esențiale despre produs.

În vederea alinierii la noile reglementări europene, este planificată actualizarea H.G. nr. 586/2020 în anul 2025, asigurând astfel conformitatea legislației naționale cu standardele impuse de noul regulament UE.

Beneficii REP

Deși REP implică și costuri suportate de producători, aceasta nu trebuie privită ca o povară. În realitate, mecanismul REP stimulează eficiența proceselor de producție și utilizarea resurselor, ajutând companiile să adopte practici mai sustenabile și să reducă risipa. În plus, investițiile inițiale sunt compensate de economii pe termen lung, acces la piețe mai bine reglementate și îmbunătățirea competitivității. Astfel, REP reprezintă o șansă pentru agenții economici de a se alinia tendințelor globale de sustenabilitate, contribuind atât la protecția mediului, cât și la succesul pe termen lung al afacerilor lor.

BENEFICII DE MEDIU

- Susținerea **colectării și tratării eficiente a DBA**.
- Creșterea ratelor de **reciclare**, pentru a reduce risipa și a valorifica mai bine resursele.
- Încurajarea producătorilor să adopte **proiectarea ecologică**, pentru a valorifica materialele valoroase și a reduce amprenta de carbon.
- Contribuția la **tranziția către o economie circulară**, în care resursele sunt utilizate responsabil și deșeurile sunt minimizate.

BENEFICII ECONOMICE

- Taxele REP plătite de producători contribuie la acoperirea costurilor pentru colectarea și tratarea DBA. Acest lucru **reduce povara financiară** asupra APL (pentru colectarea deșeurilor).
- Producătorii care implementează REP pot plasa pe piață BA fără restricții și evita amenzi pentru neconformare.
- **Colectare mai eficientă a DBA**, ceea ce duce la disponibilitatea unor **materii prime secundare de calitate superioară**, contribuind la scăderea costurilor de producție.

BENEFICII SOCIALE

- Atribuire o responsabilitate socială mai mare producătorilor, aplicând **principiul „poluatorul plătește”** și făcându-i direct răspunzători pentru impactul produselor lor asupra mediului.
- **Reduce riscurile de sănătate** generate de gestionarea necorespunzătoare a DBA, prin implementarea unor soluții sigure și eficiente.
- Promovarea transparenței informației și implicarea comunităților locale în gestionarea sustenabilă a DBA.

REP BA în legislația națională

A close-up photograph of a person's hand holding a green pen, writing on a wooden box. The box has a green recycling symbol (three arrows forming a triangle) on its side. The background is blurred, showing a person in a blue shirt.

***Legislația nu este doar
un set de reguli, este o
cale de a modela un
viitor sustenabil, unde
responsabilitatea devine
fundamentul schimbării.***

Cadrul legal național care reglementează mecanismul REP pentru BA și DBA transpune prevederile legislației UE și definește obligațiile producătorilor, metodele de gestionare a deșeurilor rezultate din produsele plasate pe piață și sancțiunile aplicabile pentru neconformare.

1	<u>LEGEA nr. 209/2016 privind deșeurile</u> 	Constituie baza juridică pentru gestionarea deșeurilor în Republica Moldova, inclusiv a DBA. Principalele prevederi relevante pentru REP includ: • Definiția REP și tipuri de produse supuse REP; • Obligativitatea de înregistrare în lista producătorilor ca sistem individual sau colectiv; • Obligația producătorilor de a finanța colectarea, reciclarea și valorificarea DBA; • Obligativitatea producătorilor de a colabora, cu APL-urile pentru a crea servicii complementare de gestionare a deșeurilor, etc.
2	<u>H.G. nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori</u> 	Reglementează în detaliu: • Obligativitatea producătorilor de înregistrare în Lista producătorilor; • Obligațiile producătorilor, distribuitorilor și importatorilor; • Tipurile de BA; • Ținte de colectare și valorificare; • Proceduri de raportare, etc.
3	<u>LEGEA nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului</u> 	Stabilește cadrul legal în Republica Moldova pentru aplicarea principiului „poluatorul plătește” și include cota taxei pentru BA care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului (anexa nr. 8).
4	<u>PROGRAMUL de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024-2028</u> 	Prevede dezvoltarea mecanismelor de suport și a liniilor de credit preferențiale pentru întreprinderi, vizând eficientizarea utilizării resurselor și creșterea competitivității producției industriale, inclusiv prin aplicarea principiului responsabilității extinse a producătorului. Adoptarea unui sistem integrat și durabil de gestionare a deșeurilor solide poate crea noi oportunități de afaceri, locuri de muncă și poate îmbunătăți mediul și sănătatea.

5

[Programul național pentru gestionarea deșeurilor 2023-2027](#)

Direcții de măsuri prioritare pentru gestionarea DBA conform PNGD includ:

- asigurarea colectării și valorificării a BA uzate de la utilizatori/populație;
- creșterea ratei de colectare separată a DBA de la 25% în 2023 până la 45 % în 2025;
- stabilirea SD asupra prețului de vânzare de către distribuitorii de BA auto la comercializarea către consumatorul final în scopul stimulării predării a unei baterii sau unui acumulator auto uzat la achiziționarea unui nou.

6

[H.G. nr. 501/2019 pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire laținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora](#)

Informația privind cantitatea și categoriile de deșeuri colectate și tratate de către SC sau SI, stabilite pentru punerea în aplicare a principiului REP va fi raportată în SIAMD.

7

[H.G. nr. 99/2018 privind Lista deșeurilor](#)

Producătorii sunt obligați să încadreze fiecare tip de deșeu generat din propria activitate în codurile din Lista deșeurilor din H.G. nr. 99/2018. Deșeurile sunt clasificate după categorii, subcategorii și tipuri de deșeuri.

Ex: 16 06 02* - baterii cu Ni-Cd

8

[Codul Contravențional](#)
[Articolul 154. Încălcarea normelor privind REP](#)

- Lipsa unui sistem individual sau colectiv de gestionare a deșeurilor ori neprezentarea actelor aferente – amendă: 120-180 u.c. pentru persoane fizice sau muncă neremunerată (max. 60 ore); 200-300 u.c. pentru persoane juridice, cu sau fără interdicția desfășurării unei activități (3 luni – 1 an).
- Neînregistrarea producătorului/distribuitorului în SIAMD – amendă: 120-180 u.c. pentru persoane fizice sau muncă neremunerată (max. 60 ore); 200-300 u.c. pentru persoane juridice, cu sau fără interdicția desfășurării unei activități (3 luni – 1 an).

1 u.c. = 50 lei

Identificarea obligațiilor REP

REP pentru BA obligă producătorii să preia responsabilitatea gestionării DBA rezultate din produse plasate pe piață, contribuind astfel la reducerea impactului asupra mediului și promovarea tranziției spre o economie circulară.

Cine este un Producător de BA?

Conform legislației în vigoare, responsabilitatea pentru gestionarea DBA revine producătorului de BA, care poate fi:

Agentul economic care **importă BA, cu titlu profesional.**

Agentul economic care fabrică la nivel național și **plasează pe piață sau distribuie BA** sub propria marcă.

Agentul economic care **revinde sub propria marcă** BA produse de alți furnizori, vinde un obiect cumpărat (revânzător), nefiind considerat „producător”, atunci când marca producătorului figurează pe aparat.

Agentul economic care **vinde**, indiferent de tehnica de vânzare utilizată, sub propria marcă produse de alți furnizori, cu titlu profesional, în sau din Republica Moldova pentru prima dată BA, inclusiv cei integrați în aparate sau vehicule.

Obligațiile Producătorilor de BA supuse REP

Incadrarea produselor sub prevederile legislației privind REP pentru BA

H.G. nr. 586/2020 definește tipul de BA care sunt supuse și care exceptate de reglementările REP (anexa nr. 1 din Regulament). Respectarea acestor definiții ajută agenții economici să încadreze corect produsele plasate pe piață și să își îndeplinească obligațiile legale privind REP.

Înregistrarea în Lista producătorilor

AM ține evidența producătorilor de BA și întocmește [Lista producătorilor](#) de produse supuse REP prin intermediul [Sistemului informațional automatizat „Managementul Deșeurilor”](#). La depunerea cererii de înregistrare în Lista producătorilor conform model Anexa nr. 4 la H.G. nr. 586/2020, producătorul obligatoriu va indica modul în care își va asuma responsabilitatea (**individual sau colectiv**).

Organizarea și funcționarea SI sau SC

Producătorii de BA care implementează REP în mod individual sau colectiv vor asigura gestionarea DBA pe tot teritoriul țării, fără a se limita la acele zone în care colectarea și gestionarea deșeurilor sunt cele mai profitabile.

Alocare mijloace financiare necesare implementării REP

Producătorii de BA care implementează REP în mod individual sau colectiv vor asigura **contribuția financiară** și/sau organizatorică necesară pentru a-și îndeplini obligațiile în materie de REP.

Evidență date BA produse și plasate pe piață

Producătorii de BA care implementează REP au obligativitatea să păstreze evidența cantităților de produse puse pe piață timp de 5 ani și să raporteze anual aceste date AM.

Etichetarea, marcarea și informarea utilizatorilor de BA

Producătorii de BA care implementează REP vor utiliza simbolul din Anexa nr. 8 la H.G. nr. 586/2020, care indică faptul că produsul face obiectul unei colectări separate, fiind interzisă eliminarea acestuia.

Obligațiile Producătorilor de BA supuse REP

Atingerea țintelor de colectare și valorificare a DBA

Ținte de colectare și valorificare a DBA trebuie atinse de producători etapizat, conform prevederilor din H.G. nr. 586/2020, mai exact pct. 13 și anexele nr. 2 și nr. 7.

Organizare programe educaționale și de informare

Producătorii de BA care implementează REP au obligativitatea informării consumatorilor despre importanța prevenirii formării deșeurilor, rolul colectării separate și returnării DBA, beneficiile reciclării BA și cum să recycleze corect, astfel încât acestea să poată fi transformate în noi produse și să reducă impactul asupra mediului.

Aplicarea sistemului Depozit

Conform H.G. nr. 586/2020, distribuitorii de BA au obligația:

- să aplice sistemul „depozit” asupra prețului de vânzare al BA auto și care reprezintă 10% din prețul de vânzare al unei baterii sau al unui acumulator;
- să afișeze în mod vizibil prețul pentru o baterie sau un acumulator auto și valoarea „depozitului” corespunzător;
- să ramburseze cumpărătorului valoarea „depozitului”, pe baza chitanței emise, în cazul în care cumpărătorul îi returnează o baterie sau un acumulator auto uzat.

Sumele încasate din aplicarea sistemului „depozit” nerambursate sunt evidențiate separat în contabilitatea persoanei care desfășoară activitate de comerț cu BA auto și sunt utilizate numai pentru organizarea activității de colectare a BA auto uzate.

Proiectare ecologică BA

Producătorii de aparate sunt obligați să asigure proiectarea și să realizeze aparatele astfel încât DBA să poată fi îndepărtate cu ușurință de către utilizatorul final, iar în cazul în care acestea nu pot fi înlăturate cu ușurință de către utilizatorul final, aparatele se proiectează astfel încât DBA să poată fi îndepărtate cu ușurință de către personalul tehnic calificat.

Raportare și control de mediu

Producătorii de BA care implementează REP raportează anual, până la data de 30 aprilie a anului imediat următor celui în care a avut loc introducerea pe piață a BA, un raport care să cuprindă informații despre tipul, numărul și greutatea BA introduși pe piață, și/sau colectați de pe piață.

Tipuri de BA și DBA supuse reglementării REP

Conform Regulamentului privind gestionarea BA și DBA, responsabil pentru implementarea REP este producătorul care plasează pe piață BA care:

- se regăsesc în categoriile de BA reglementate de Regulamentul privind gestionarea BA și DBA sunt prezentate în Anexa nr. 1 al H.G. nr. 586/2020;
- sunt integrate în aparate (echipament electric sau electronic care este alimentat integral sau parțial de baterii ori acumulatori sau poate fi alimentat în acest mod);
- sunt integrate în vehicule, inclusiv cele electronice.

BA exceptate de la prevederile REP

Conform art. 49 al Legii nr. 209/2016, fac excepție BA utilizați în:

- echipamentele asociate cu protecția intereselor esențiale ale țării în ceea ce privește securitatea, armele, munițiile și materialul de război, cu excluderea produselor care nu sunt destinate unor scopuri specific militare;
- echipamentul destinat trimerii în spațiu.

**Baterie sau
acumulator
portabil**

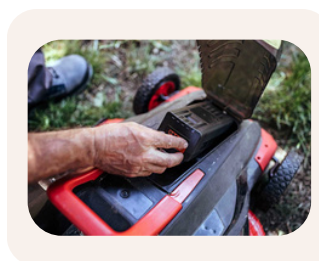
**Baterie tip
„nasture”**

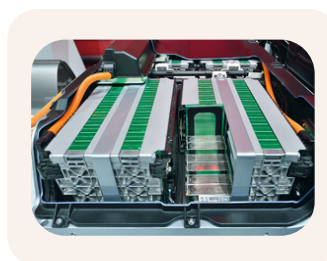
**Acumulator
auto**

**Baterie sau
acumulator
industrial**

**Baterie sau
acumulatori
integrați în
aparate**

**Baterie pentru
vehicule electrice**

Sistem individual vs Sistem colectiv

Sistemul individual (SI) reprezintă un mod de implementare REP de către producătorii BA, în special aplicabil pentru BA care sunt folosite în scop propriu sau pentru produsele destinate altor utilizatori decât gospodăriile casnice.

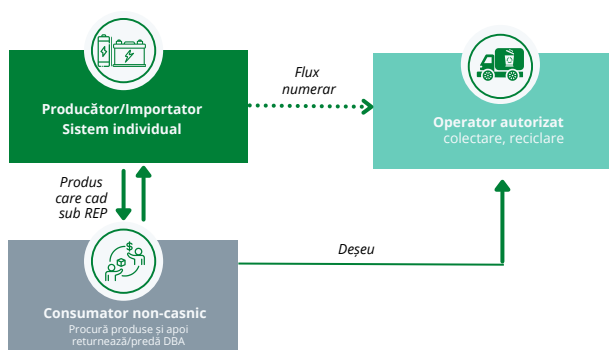

figura 2.

Fluxul de gestionare DBA în cadrul sistemului individual REP

SI presupune că producătorul de BA își va gestiona direct obligațiile privind colectarea, reciclarea și valorificarea DBA rezultate din produsele plasate pe piață, folosind propriile puncte de colectare și având un contract cu un operator autorizat.

Dovada SI este contractul cu operatorul autorizat de AM pentru colectarea și tratarea DBA și PO.

Producătorii care își onorează obligațiile individual raportează anual către AM îndeplinirea PO, elaborat în conformitate cu Anexa nr. 6 din H.G. nr. 586/2020, cantitatea de deșeuri colectate, recuperate sau eliminate, primind o aprobare anuală.

Sistemul colectiv (SC) reprezintă un alt mod de implementare REP de către producătorii care plasează pe piață BA destinate consumului în gospodăriile casnice. Scopul SC este de a prelua și a asigura îndeplinirea obligațiilor legale legate de gestionarea DBA, în numele producătorilor.

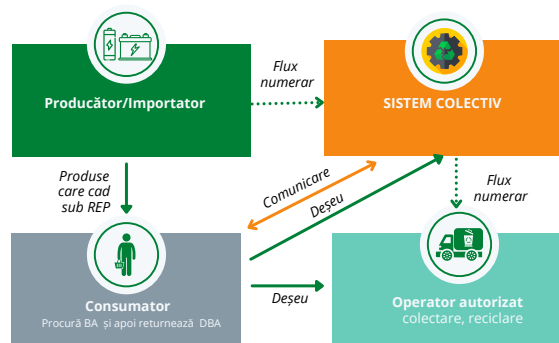

figura 3.

Fluxul de gestionare DBA în cadrul sistemului colectiv REP

În cazul SC, producătorii au 2 opțiuni:

- Aderarea la un [SC deja autorizat de AM](#). Dovada statut membru SC este contractul de aderare la SC autorizat. În acest caz producătorul nu are obligativitatea elaborării unui PO, acesta fiind deja realizat de SC autorizat;
- Crearea și autorizarea unui SC, conform prevederilor art. 25, alin (10) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile. SC este o organizație nonprofit, formată de cel puțin 3 producători de BA. Dovada SC este Extrasul din Registrul de stat, Statut SC și Lista fondatorilor.

SC se autorizează de AM.

Organizare colectare separată

Pentru a asigura o gestionare eficientă și ecologică a deșeurilor de baterii și acumulatori, trebuie să se respecte următoarele reguli pentru colectarea separată:

- Distribuitorii sunt obligați să **accepte gratuit** DBA portabili de la utilizatori finali, fără a impune obligația de a cumpăra un produs nou;
- Punctele de colectare a DBA trebuie să fie **accesibile** pentru populație, amenajate în locuri comune, cum ar fi centre comerciale, instituții publice sau zone rezidențiale frecventate;
- **Informarea** utilizatorilor la punctele de colectare este esențială. Utilizatorii trebuie să aibă acces la informații clare și explicite despre tipurile de DBA acceptate, instrucțiuni de manipulare în siguranță pentru a preveni deteriorarea sau scurtcircuitarea acestora, precum și informații de contact ale operatorului responsabil de punctul de colectare;
- Asigurarea securității și prevenirii riscurilor prin utilizarea de **containere sigure**, rezistente la scurgeri și incendii, adecvate pentru volumul și tipul de DBA colectate;
- **Frecvența colectării DBA** trebuie stabilită în funcție de capacitatea de depozitare și de volumul de deșeuri generate pentru a preveni acumulările excesive și pentru a asigura o gestionare adecvată a spațiului;
- **Marcarea** corespunzătoare a **punctelor de colectare**, cu indicatoare vizibile și instructive care să încurajeze utilizatorii să participe la colectarea separată;
- **Interzicerea amestecării DBA cu alte tipuri de deșeuri**, pentru a preveni contaminarea.

Contribuții financiare REP vs Taxa de mediu

Contribuțiile financiare plătite de producătorii de produse pentru îndeplinirea obligațiilor REP acoperă următoarele costuri pentru BA plasate pe piață:

- costurile aferente colectării separate a DBA și transportului ulterior al lor, precum și operațiunilor de tratare, inclusiv de tratare necesară pentru îndeplinirea obiectivelor privind gestionarea DBA și costurile necesare pentru atingerea țintelor, luându-se în considerare veniturile dobândite din reutilizare, din vânzările de materii prime secundare obținute din produsele lor și din taxele de depozitare nerevendicate;
- costurile aferente furnizării de informații adecvate deținătorilor de DBA;
- costurile aferente colectării de date și obligațiilor de raportare;
- costurile aferente implementării SD pentru DBA și cele de unică folosință;
- alte cheltuieli de ordin administrativ.

Contribuțiile financiare pentru implementarea REP (taxa REP) se aplică pentru toate tipurile de BA introduse pe piață, indiferent de destinație sau utilizare, fie că sunt portabile, industriale sau auto. *

** art. 12 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile.*

Taxa pentru poluarea mediului, reglementată prin Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, se aplică pentru lista de BA specificată în anexa nr. 8 la prezenta lege. Cota taxei variază între 1,8-3,6% din baza impozabilă.

Baza impozabilă pentru lista produselor din anexa nr. 8 se stabilește după cum urmează:

- pentru mărfurile importate – valoarea facturată a acestora;
- pentru mărfurile procurate de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acestora –valoarea de procurare a mărfurilor respective;
- pentru mărfurile de fabricație proprie – valoarea livrării mărfurilor respective, fără T.V.A.

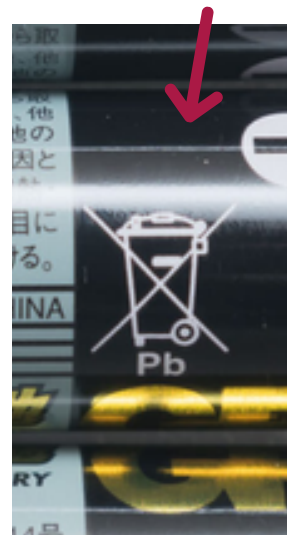
Etichetarea, marcarea și informarea utilizatorilor de BA

Conform Anexei nr. 8 al H.G. nr. 586/2020, BA se marchează cu simbolul care indică faptul că BA fac obiectul unei colectări separate. Simbolul reprezintă o pubeză cu roți barată cu două linii în formă de X.

Simbolul va acoperi cel puțin 3% din suprafața celei mai mari părți a BA sau a grupului de baterii, până la o dimensiune maximă de 5×5 cm. În cazul elementelor cilindrice, simbolul va acoperi cel puțin 1,5% din suprafața BA și va avea o dimensiune maximă de 5×5 cm.

Atunci când, dată fiind dimensiunea BA sau a grupului de baterii, simbolul ar fi mai mic de 0,5×0,5 cm, nu este necesar ca BA sau grupul de baterii să fie marcat, însă pe ambalaj se va tipări un simbol de cel puțin 1×1 cm.

Pentru BA și bateriile tip „nasture” ce conțin mai mult de 0,0005% mercur, mai mult de 0,002% cadmiu sau mai mult de 0,004% plumb, simbolul ce indică conținutul de metal greu se va tipări sub simbolul pubeului și va acoperi o suprafață de cel puțin un sfert din mărimea simbolului respectiv.

Simbolurile se tipăresc în mod vizibil, lizibil și durabil.

Producătorii de BA în colaborare cu APL vor cofinanța campanii de informare și educare a consumatorilor pentru a-i încuraja să faciliteze procesul de colectare și tratare DBA.

Informații generale privind BA

Conform H.G. nr. 586/2020, producătorii și/sau distribuitorii sunt obligați să ofere utilizatorilor de BA toate informațiile necesare în instrucțiunile de utilizare sau la punctul de vânzare:

- pe toți BA portabili sau auto se va indica capacitatea lor în mod vizibil, lizibil și durabil;
- BA și bateriile tip „nasture” ce conțin mai mult de 0,0005% mercur, mai mult de 0,002% cadmiu sau mai mult de 0,004% plumb sunt marcate cu simbolul chimic pentru metalul respectiv: Hg, Cd sau Pb.
- obligația de a nu elimina DBA ca deșeuri municipale nesortate și de a colecta separat aceste DBA;
- sistemele de predare și colectare puse la dispoziția utilizatorilor;
- rolul utilizatorilor în reciclarea și valorificarea DBA;
- efectele potențiale asupra mediului și sănătății umane ca urmare a prezenței substanțelor periculoase în BA.

Suplimentar la prevederile naționale, [REGULAMENTUL \(UE\) 2023/1542 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI](#) din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii impune obligativitatea publicării de informații inclusiv despre:

- identificarea fabricantului;
- locul fabricării (amplasarea geografică a unei unități de producție a bateriilor);
- data fabricării (luna și anul);
- greutatea;
- compoziția chimică;
- substanțele periculoase prezente în baterie, altele decât mercurul, cadmiul sau plumbul;
- agentul de stingere utilizabil.

REP DBA și controlul de mediu

IPM este organul de control desemnat în domeniile: protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizarea subsolului și resurselor naturale, inclusiv **supravegherea pieței privind BA și DBA.**

Conform Listelor de verificare aprobate prin **Ordinul nr. 9 din 17.01.2023** utilizate de IPM pentru control planificat sau inopinant, următoarele întrebări pot fi adresate producătorilor de BA în procesul controlului:

- 1** Producătorul de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorilor (REP) este înregistrat în Sistemul Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor” (SIA MD)?

*Art. 12 alin.(5) lit. c) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- 2** Producătorul de produse supuse reglementărilor REP asigură etichetarea și marcarea produselor și utilizarea simbolurilor care indică faptul că produsul face obiectul unei colectări separate?

*Art. 12 alin.(5) lit. a) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- 3** Producătorul de produse supuse reglementărilor REP asigură:

- prezentarea dovezii unui sistem individual sau de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit. e) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- derularea unor programe de informare/conștientizare privind colectarea și tratarea produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit.f) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- realizarea țintelor de colectare și reciclare a produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit.g) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

[Lista de verificare în domeniul gestionării deșeurilor în cadrul controlului de stat efectuat de IPM](#)

Practici sustenabile

Prin adoptarea REP, putem încuraja importul și utilizarea bateriilor proiectate să fie mai durabile, ușor de reciclat și mai prietenoase cu mediul. Aceasta contribuie la recuperarea materiilor prime valoroase, reducerea deșeurilor și alinierea la standardele europene pentru o tranziție verde eficientă.

Cerințe pentru proiectare sustenabilă

Producătorii BA trebuie să asigure:

- proiectarea aparatelor astfel încât DBA să poată fi înlăturate cu ușurință;
- însoțirea aparatelor în care sunt încorporate BA cu instrucțiuni în care se arată cum pot fi îndepărtate în siguranță BA de utilizatorul final sau de personalul tehnic calificat, și informează utilizatorul final cu privire la tipul BA încorporați.

Cea mai bună soluție pentru a reduce impactul DBA este prevenirea generării lor prin prelungirea duratei de viață a produselor. Înlocuirea bateriilor reîncărcabile defecte, reparația dispozitivelor și reutilizarea componentelor sunt modalități eficiente de a reduce risipa și de a minimiza exploatarea resurselor naturale.

Spre exemplu, prelungirea duratei de viață a unui laptop prin înlocuirea acumulatorului sau modernizarea acestuia cu piese noi poate reduce semnificativ amprenta de carbon și contribuie la economia circulară.

Reutilizarea și reciclarea materialelor valoroase din DBA, precum litiul, cobaltul și nichelul, ajută la diminuarea presiunii asupra resurselor naturale și previne acumularea deșeurilor periculoase. Colectarea corespunzătoare și implementarea sistemelor eficiente de reciclare sunt esențiale pentru protejarea mediului și sprijinirea dezvoltării durabile.

Conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, pentru protejarea mediului și a sănătății populației, precum și pentru prevenirea formării deșeurilor periculoase, se aplică următoarele restricții:

Interdicții privind compoziția chimică a bateriilor și acumulatorilor.

Este interzisă comercializarea BA (inclusiv a celor încorporați în aparate) care conțin:

- Mercur într-o proporție mai mare de 0,0005% din greutate;
- Cadmiu într-o proporție mai mare de 0,002% din greutate (valabil și pentru BA portabili).

În procesul de gestionare a DBA este interzisă:

- abandonarea BA uzați sau a componentelor solide ale acestora;
- deversarea electrolitului din acumulatorii uzați pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare;
- deteriorarea carcaselor BA uzați.

Excepții de la interdicții:

- Baterii de tip „nasture” cu un conținut de mercur de cel mult 2% din greutate;
- BA portabili destinați utilizării în: sisteme de urgență și alarmă, inclusiv iluminatul de urgență, echipamente medicale și unelte electrice fără fir.

Proiectarea sustenabilă

Proiectarea sustenabilă a BA este esențială pentru tranziția către o economie circulară, având un impact pozitiv asupra mediului și resurselor naturale prin reducerea materialelor periculoase, prelungirea duratei de viață și optimizarea reciclării. Deși Republica Moldova nu produce BA, importatorii au un rol crucial în promovarea pe piață a produselor sustenabile, contribuind la protecția mediului. Implementarea REP încurajează inovația, determinând dezvoltarea unor produse mai durabile și ușor de reciclat, reducând astfel deșeurile și consumul de resurse. Totodată, companiile care adoptă soluții sustenabile nu doar că respectă reglementările de mediu, ci își consolidează poziția pe piață printr-un avantaj competitiv semnificativ.

PRINCIPIILE PROIECTĂRII SUSTENABILE

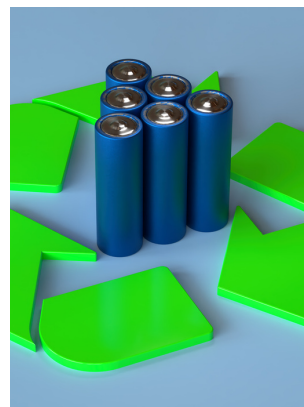
Utilizarea materialelor prietenoase cu mediul

- Înlocuirea materialelor toxice, precum mercurul, plumbul și cadmiul, cu alternative mai sigure;
- Integrarea materialelor reciclabile și regenerabile în construcția bateriilor.

Proiectarea pentru reciclare

- Crearea de BA care să poată fi dezasamblate cu ușurință, facilitând recuperarea materialelor valoroase, precum litiul, nichelul sau cobaltul.
- Simplificarea compoziției bateriilor pentru a reduce costurile de reciclare.

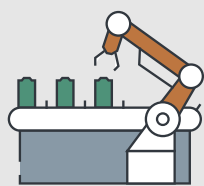

Creșterea duratei de viață

- Dezvoltarea de BA cu durabilitate mai mare și rezistență la multiple cicluri de încărcare;
- Proiectarea modulară, care permite înlocuirea componentelor defecte fără a fi necesară eliminarea întregului produs;
- Încorporarea de conectori Type-C pentru reîncărcarea bateriilor.

Resurse utile

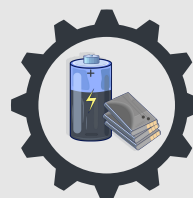
[Lista producătorilor de BA](#)

[Ghid înregistrare în Lista producătorilor](#)

[LISTA DE VERIFICARE nr. 1.1. în domeniul gestionării deșeurilor, IPM](#)

[Sisteme colective REP](#)

[Acces date operatori autorizați per tip deșeu](#)

[Video: Cine e vizat de REP și ce faci ca să nu fii amendat](#)

[Longread: Către un lanț de aprovizionare european al bateriilor care să fie circular și sustenabil](#)

[Video: REP: De la deșeurile la resurse. Puterea sistemului colectiv de reciclare](#)

Ghidul „Implementarea REP pentru baterii și acumulatori” a fost elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea cunoștințelor privind implementarea REP în afaceri”, implementat de A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR cu sprijinul Programului USAID Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA). Responsabilitatea cu privire la conținut nu reflectă neapărat opinia USAID sau a Guvernului Statelor Unite.